

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Rozwiązania przyspieszające proces otrzymywana nowych odmian jęczmienia

Dwa rozwiązania przyspieszające proces otrzymywania nowych odmian jęczmienia opracowali naukowcy z Uniwersytetu Śląskiego. Pomijają one jeden z kluczowych etapów

rozmnażania roślin, czyli zapłodnienie i kilkuletni cykl krzyżowań.

Ponadto dzięki tym rozwiązaniom pewne jest produkowanie zielonych roślin niezależnie od genotypu.

Ich współautorka, dr Monika Gajecka z Wydziału Nauk Przyrodniczych UŚ wyjaśniła, że efektem wieloletnich badań jest nowy sposób izolacji mikrospor i inicjacji kultury z wykorzystaniem wcześniejszego stadium rozwoju jęczmienia jarego. Kultura w tym kontekście oznacza sztuczną hodowlę komórek na pożywkach, a mikrospora to zarodek męski.

Przedmiotem zainteresowań biologów był proces androgenezy, czyli proces rozwoju nowej rośliny z odpowiedzialnego za przemianę pokoleń męskiego gametofitu.

Jak przypomniała Gajecka, w normalnych warunkach, aby doszło do rozmnożenia rośliny konieczny jest proces zapylenia, który w przypadku jęczmienia polega na przenoszeniu ziaren pyłku na słupek. Jej rozwiązanie pomija jednak ten etap.

Badaczom potrzebny był niedojrzały kłos jęczmienia, który został poddany dwóm rodzajom działań. „W pierwszym przypadku ścięte źdźbła są wkładane do lodówki na dwa tygodnie, dzięki czemu ulegają przechłodzeniu. Następnie są blendowane w specjalnym urządzeniu, aby nie uszkodzić mikrospor. W ten sposób powstaje zawiesina tych mikrospor – na tym polega ich izolacja. Następnym krokiem jest inicjacja kultury in vitro, czyli indukowanie rozwoju zarodków jęczmienia przy dostarczaniu odpowiednich składników odżywczych w pożywce” – tłumaczyła Gajecka.

W drugim przypadku działania są nieco inne. „Tutaj ze świeżo ściętego źdźbła jęczmienia wyciągany jest niedojrzały kłos z mikrosporami, które są następnie izolowane i wkładane do odpowiednio przygotowanej pożywki, dostarczającej tylko pewnych składników odżywczych. W tym przypadku nie ma więc fazy przechłodzenia komórek, lecz dochodzi do ich głodzenia” – wyjaśniła badaczka.

Kiełkujące zarodki można obserwować po około sześciu tygodniach. „W obu przypadkach obserwujemy przeprogramowanie, w wyniku czego z mikrospory możemy uzyskać od razu nową roślinę, a nie, jak w przypadku naturalnie zachodzącego procesu, dojrzałe ziarno pyłku” – dodała.

Sposób ten pozwala skrócić otrzymywanie nowych odmian jęczmienia o kilka lat. „W ciągu sześciu tygodni widzimy już rośliny i tak naprawdę w ciągu roku mamy już ziarna, które możemy poddawać selekcji, żeby sprawdzić, czy ta roślina będzie miała konkretne, interesujące nas cechy. Jęczmień to roślina jednoroczna, więc po kolejnym roku mamy wyprodukowaną linię homozygotyczną. Wcześniej – z uwagi na ośmiopokoleniowy cykl krzyżowań – potrzebnych było osiem lat” – podkreśliła Gajecka.

Ponadto naukowcy rozwiązali problem związany z albinizmem wśród roślin, który powoduje, że te białe rośliny – pozbawione chlorofilu – nie są w stanie przeprowadzać fotosyntezy. Opracowany przez nich sposób izolacji i inicjacji kultury in vitro mikrospor umożliwia produkcję roślin zielonych z wszystkich odmian, nawet tych, które wcześniej regenerowały rośliny albinotyczne.

„Istotną rolę odgrywają w tym procesie plastydy. Inicjowaliśmy kulturę in vitro w określonych momentach rozwoju roślin. Gdy plastydy zdążyły już różnicować się w amyloplasty, regenerowały głównie albinotyczne rośliny. Jeśli jednak jeszcze do tego nie doszło, wtedy uzyskiwaliśmy rośliny zielone. Gdy odkryliśmy tę kluczową zależność, wystarczyło już tylko wskazać odpowiedni moment inicjacji kultury in vitro” – powiedziała Gajecka.

Biolog wyraziła przekonanie, że ich innowacyjne rozwiązanie jest ważne dla hodowli roślin, ponieważ skraca czas potrzebny na wprowadzenie nowych odmian zbóż, a także zapewnia, że możliwe jest wyprodukowanie zielonych roślin niezależnie od genotypu. „Dajemy szybki i pewny efekt” –

podsumowała.

Autorami tych dwóch opisywanych patentów są członkowie Zespołu Genetyki i Genomiki Funkcjonalnej Roślin na Wydziale Nauk Przyrodniczych UŚ: dr Monika Gajecka, prof. dr hab. Iwona Szarejko, dr Beata Chmielewska, mgr Janusz Jelonek i Justyna Zbieszczyk.

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/30240.html>

23-06-2026

Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej

Dostawca szkoleń aptaskil przygotowuje wykwalifikowanych specjalistów.

22-06-2026

Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią

Opracowanie strategii leczenia nowotworów odpornych na terapię.

22-06-2026

Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy

bold elektryczny

Pojazd powstał z myślą o udziale w zawodach inżyniersko-wyścigowych.

22-06-2026

Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne

W badaniach uczestniczyły polskie ośrodki.

22-06-2026

Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego

Wśród ukraińskich uchodźców.

22-06-2026

Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii

Sfera ta rośnie szybciej niż wiedza o jej wpływie na ludzką seksualność.

22-06-2026

Przyjemnych snów życzy anestezyjolog

Wystarczy przestrzegać protokołu znieczulenia.

22-06-2026

Za mało siedzenia także może szkodzić

Od lat lekarze i naukowcy powtarzają, że należy mniej siedzieć i więcej się ruszać.

Informacje dnia: [Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej](#) [Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią](#) [Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny](#) [Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne](#) [Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego](#) [Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii](#) [Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej](#) [Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią](#) [Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny](#) [Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne](#) [Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego](#) [Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii](#)

Partnerzy